ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԵՎ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԸ

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՐԴԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ԱՐԱՄ ՏԵՐ-ՂԵՎՈՆԴՅԱՆԻ

85-ԱՄՅԱԿԻՆ ՆՎԻՐՎԱԾ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ
ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

ԵՐԵՎԱՆ 2014

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF ARMENIA
INSTITUTE OF HISTORY

معهد التاريخ التابع لأكاديمية العلوم لجمهورية أرمينيا

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԵՎ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԸ. ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՐԴԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐ (ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ՋԵԿՈՒՅՑՈՒՄՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

ARMENIA AND THE ARAB WORLD: HISTORY AND CONTEMPORARY ISSUES (A COLLECTION OF THE REPORTS OF THE INTERNATIONAL YOUTH CONFERENCE)

أرمينيا والعالم العربي - تاريخ والقضايا المعاصرة
مجموعة اوراق بحثية من الندوة الدولية للشباب

ՄԵՍՐՈՊ ԱՐՔ. ԱՇՃԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ
104

ARCH. MESROB ASHJIAN BOOK SERIES
104

ԵՐԵՎԱՆ, YEREVAN, يريفان
ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ
2014

ՀՏԴ 93?99:06
ԳՄԴ 63.3
Հ 247

Տպագրվում է ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի գիտական խորհրդի որոշմամբ:

Խմբագրական խորհուրդ՝ Վ. Բ. Բարխուդարյան, Ա. Ա. Խառատյան, Ա. Ա. Մելքոնյան, Է. Լ. Դանիելյան, Ա. Ս. Եղիազարյան, Վ. Ա. Տեր-Ղևոնդյան, Հ. Կ. Սուքիասյան, Ն. Ս. Երանոսյան:

Հ **247** Հայաստանը և արաբական աշխարհը. պատմություն և արդի խնդիրներ (երիտասարդական միջազգային գիտաժողովի զեկուցումների ժողովածու). – Եր.:
Պատմ. ինստիտուտ. 2014. – 216 էջ:

Ժողովածուում ընդգրկված են 2013 թ. նոյեմբերի 1-3-ը Երևանում և Ծաղկաձորում ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի Երիտասարդ գիտաշխատողների խորհրդի կազմակերպած «Հայաստանը և արաբական աշխարհը. պատմություն և արդի խնդիրներ» երիտասարդական միջազգային գիտաժողովի զեկուցումները: Գիտաժողովը նվիրված էր անվանի պատմաբան-արևելագետ Արամ Տեր-Ղևոնդյանի ծննդյան 85-ամյակին:

ՀՏԴ 93?99:06
ԳՄԴ 63.3

ISBN 978-99941-73-91-4 © ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտ, 2014

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄՈ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ, ԵՐԿՈՒ ԽՈՍՔ 3
ԱՐՏԱԿ ՄԱՂԱԼՅԱՆ, ԱՐԱՄ ՏԵՐ-ՂԵՎՈՆԴՅԱՆ (ծննդյան 85-ամյակի առթիվ) 5
ԱԼԻՍԱ ԴՈՒՄԻԿՅԱՆ, ԱՐԱՐԱՏ ԼԵՌԱՆ ՄԱՍԻՆ ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉՅԱՆ ՀԱՂՈՐԴՄԱՆ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՄԵԿՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԸ XIX ԴԱՐԻ ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ԵՎ ԱՐԴԻ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ 12
ՀԱՅԿԱԶ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ, *ՏԱՀԻԿ* ԱՆՎԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԱՅ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ 25
ԼԻԱՆԱ ՆԱԶԱՐՅԱՆ, «ՏԱՅՔ» ԵՐԿՐԱՆՈՒՆՆ ԸՍՏ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻ 36
ՄՈՎՍԵՍ ԽԵՉՈ, ԱՐԱԲԵՐԵՆ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ՁԵՌԱԳՐԵՐԻ ՆՄՈՒՇՆԵՐԸ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆՈՒՄ 43
ԱՇԽԵՆ ԴԱՎԹՅԱՆ-ՖԻՔՍՈՎԱ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՐԲԱՎԱՅՐԸ ԴՎԻՆՈՒՄ VII-IX ԴԴ. 51
ՀՈՎԻԿ ԱՎԱՆԵՍՈՎ, ՀԱՄՇԵՆԻ ՀԱՅՈՑ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԽԱԼԻՖԱՅՈՒԹՅԱՆ ԴԵՄ ԱԶԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԻ ԾՆՈՒՆԴ 66
ԳԱԳԻԿ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ, ՄԼԵՀ ԻՇԽԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ ԺԲ-ԺԵ ԴԱՐԵՐԻ ԱՐԱԲ ՊԱՏՄԱԳԻՐՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՄԲ 74
ՋՈՀՐԱԲ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ, ՉԱՓԻ ՈՒ ԿՇՌԻ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ԿԻԼԻԿՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ (XIII-XIV ԴԴ.) 94
ՎԵՆԵՐԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ, ՕՍՄԱՆՅԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍԻՐԻԱՅՈՒՄ ԵՎ ՏԵՂԻ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ (XVI-XVIII ԴԴ.) 104

ՔՆԱՐԻԿ ՍԱՀԱԿՑԱՆ, ԱՐԱԲԵՐԵՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՑԵՐԵՆ ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԸ (Գևորգ դպիր Պալատեցու «Քերականութիւն արաբացւոց լեզուին» և Մարգար Խոջենցի «Գիրք քերականութեան արաբացւոց» դասագրքերը) 115
ՆԱՐԻՆԵ ԵՐԱՆՈՍՑԱՆ, ԵԳԻՊՏՈՍԻ «ԱԼ-ՄՈՒԿԱՏՏԱՄ» ՕՐԱԹԵՐԹԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐԸ ՀԱՑԵՐԻ ԿՈՏՈՐԱԾՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (1889-1896 ԹԹ.) 123
ՄԵԴԱ ՕՀԱՆԵԱՆ, ՀԱՑ-ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԻՐԱՔԻՆ ՄԷՋ XX ԴԱՐՈՒԻ 139
ԿԱՐՈ ԺԱՄԽԱՐՑԱՆ, ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԿՅԱՆՔԸ ՍԻՐԻԱՑԻ ԵՎ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՑԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐՈՒՄ 1920-1930-ԱԿԱՆ ԹԹ. 152
ԱՐՄԵՆ ԺԱՄՀԱՐՑԱՆ, ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՄԱՂՐԻԲՈՒՄ 1980-ԱԿԱՆ ԹԹ. ՎԵՐՋԵՐԻՆ ԵՎ 1990-ԱԿԱՆ ԹԹ. ԱՌԱՋԻՆ ԿԵՍԻՆ 162
ԱՐՏԱԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՑԱՆ, ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ԴԻՄԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ (ՀԱՄԱՍ) ԵՎ ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ԱԶԱՏԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԻ ՇՈՒՐՋ 173
ՄՀԵՐ ՂԱԶԻՆՑԱՆ, ԷՋԵՐ ՀԱՑ-ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՄԻՋԳԱԴԱՐԱՆԱՑԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԻՑ 181
ԴԻԱՆԱ ԵՂԻԱԶԱՐՑԱՆ, «ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ». ԱՐԳԵԼՎԱԾ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԻՑ՝ ՏԱՊԱԼՎԱԾ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆ 187
ԱՆԺԵԼԱ ԿԺՂՐՑԱՆ, ՀԱՑ-ՍԻՐԻԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ 2000-2010 ԹԹ. 197

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԵՎ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԸ
ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՐԴԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐ
(ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ՁԵԿՈՒՅՑՈՒՄՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ)

ARMENIA AND THE ARAB WORLD: HISTORY AND CONTEMPORARY ISSUES
(A COLLECTION OF THE REPORTS OF THE INTERNATIONAL YOUTH CONFERENCE)

أرمينيا والعالم العربي - تاريخ والقضايا المعاصرة
مجموعة اوراق بحثية من الندوة الدولية للشباب

Համակարգչային ձևավորումը՝ Ն. Ադամյանի
Տպագրիչ՝ Լ. Մուրադյան

Ստորագրված է տպագրության 24.07.2014 թ.
Տպաքանակը՝ 200 օրինակ

ՀՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ
ИНСТИТУТ ИСТОРИИ НАН РА
INSTITUTE OF HISTORY OF NAS RA

ՀՀ, 0019, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող. 24/4
РА, 0019, Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24/4
24/4, Marshal Baghramyan Ave., 0019, Yerevan
http://www.academhistory.am